

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

هامل ، کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس انتصابات - آکمیهای رسمی و قانونی

شماره ۱۷۳۹

شنبه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۲۹

سال ششم

شماره مسلسل ۱۱۰

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۱۰

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه دهم بهمن ماه ۱۳۲۹
فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات قبل از دستور- آقایان: حائری زاده - کشاورز صدر- محمد علی مسعودی
- ۳- تقدیم لایحه واگذاری یک قسمت از اراضی مجلس به مجلس سنا
- ۴- بقیه مذاکره در گزارش کمیسیونهای بهداری و دادگستری راجع به هداشت شهری
- ۵- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ده و ده دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت فابین جلسه پیش قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه- آقایان : میرمحمد موسوی - بهادری - حرب شبانی - اورنگ - حمیدیه - دهقان سالار بهزادی- دکتر مصدق - دکتر شایگان - سید محمد صادق طباطبائی - سید علی بهبهانی .
غائبین بی اجازه- آقایان : جواد مسعودی - ابوالحسن حکیمی - افشار صادقی - دکتر مجتهدی عبدالوهاب اقبال - آشتیانی زاده - خسرو قشقائی .
دیر آمدگان با اجازه- آقایان: همین زاده- حسن نبوی - فرامرزی - محمد ذوالفقاری- ناصر ذوالفقاری دیر آمدگان بی اجازه- آقایان: شهاب خسروانی سی دقیقه - تولیت یکساعت - حسن اکبر سی دقیقه سرد آوری یکساعت - ایریسم کار سی دقیقه - برومند

سی دقیقه - منصف سی دقیقه - قهرمان سی دقیقه محمد-دودی سی دقیقه - دکتر مباح زاده یکساعت محمد علی مسعودی سی دقیقه - سلطانی سی دقیقه هرانی سی دقیقه .

رئیس - آقای جمال امامی

جمال امامی - پریروز در خارج از جلسه عدهای از آقایان نمایندگان محترم از من کله کردند که من ضمن بیاناتم اعتراضی به مجلس شورای ملی کردم و حال آنکه بنده بهیچوجه قصد اعتراض و جسارت نداشتم (مکی - حقیقت میفرمودید) اجازه فرمائید بنده میخواستم این نکته را تذکر بدهم که در این موقع بهرانی دنیا آقایان نباید بگذارند احساساتشان به منطق و عقلشان غلبه پیدا بکنند منظورم همین بود و گرنه همیشه معتقد بوده هستم که قول و فعل ما باید در تقویت مجلس شورای ملی باشد و راجع بدولت بود

نه راجع به مجلس .

رئیس - آقای حاذقی .

حاذقی - میخواستم عرض کنم در جلسه گذشته مقام ریاست فرمودند که بشود در مواد گزارش بهداشتی رأی گرفته میشود و چون باید رأی گرفته شود اکثریت نیست ده دقیقه تنفس داده میشود که بعد جلسه تشکیل بشود چون جلسه بعداً تشکیل نشد استعفا میکنم تذکر فرمائید آنهایی که غایب بودند غیبتشان را حساب بکنند و مطابق نظامنامه عمل بشود .

رئیس - دیگر نسبت به صورت مجلس نظری نیست ؟ آقای کشاورز صدر .

کشاورز صدر - بنده راجع بصورت جلسه عرضی ندارم و راجع بسؤالات است که یکوقت تعیین شود ما سؤال کرده ایم باید جواب داده شود یک ترتیبی بدهند که ما بیسایم سؤالات را عنوان کنیم و دولت باید جواب بدهد که حقایق مکشوف شود
رئیس - راجع بسؤالات چند مرتبه گفتم و زرا برای جواب بسؤالات حاضرند یا یک جلسه فوق العاده باید تشکیل شود و یا یک روز نطق قبیل از دستور نشود

سندجی - بجای قبل از دستور باشد بهتر است .

رئیس - یکروز یا دو روز نطق قبل از دستور برای سؤالات باشد (اردلان - خیلی بهتر است) سؤالات هم به ترتیبی که ثبت شده بوزراء اطلاع داده میشود که بیایند و جواب بدهند اگر آقایان موافقت از جلسه آینده دو جلسه تخصصی داده شود (صحیح است) .

اردلان - دیگر ورقه در اینجا برای اسم نویسی قبل از دستور نگذارند که اسباب زحمت شود .

شوشتری - پس باید قبلاً بدولت اطلاع داده شود .

صدر زاده - نامه نوشته می شود که حاضر شوند .

رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد

همین مذاکرات مشروح صد و دهمین جلسه از شانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

۴ - بیانات قبل از دستور آقایان حاجری زاده - کشاورز صدر محمد علی سعودی

رئیس - آقای حائریزاده

حائری زاده - این موضوع نفت همه روزه یک دروس جدیدی ایجاد میکند من تعجب میکنم دولت که باید مجری افکار اکثریت ملت ایران باشد چرا اسباب زحمت برای مردم درست میکند در صورتیکه از طرف حجج اسلام مخصوصاً آقای حاج میرزا حسین ملا و همچنین آقای شیخ مهدی نجفی و همچنین از آقای مدرس اردکانی و همچنین آقای سیدالمراقب از مسلمانان حجج اسلام راجع به همین موضوع فتوی دادند و مثل فتوای آقای کاشانی که باید دست اجنبی را از منابع ثروت این مملکت کوتاه کرد و نسبت به ملی شدن نفت ابراز علاقمندی کرده اند طبقات مختلفی از دانشجویان - اساتید ابراز احساسات می کنند ولی درجه مخالف دولت اسباب زحمت برای مردم درست میکند یک عده ای در شیراز و روستاهای در کرمانشاه در رشت در اردک در شهر تحت فشار ما مورین شهر بانی واقع شده اند که چرا ابراز احساسات راجع به ملی شدن نفت کرده اند و این یک موضوعی است که باید مجلس توجه بکند و ما هم کارمان از استیضاح و سؤال نسبت بدولت گذشته سؤال میکنیم پنج شش ماه طول میکشد استیضاح هم که میشود بشرح ایضا در این موضوع ما در مجلس اگر اقلیت هستیم ولی اکثر ملت ایران و تصور میکنم اکثر آقایان نمایندگان هم طرفدار آزاد شدن ایران از شر این کبیانه فاسد باشند ولی دولت که متکی به نود و یک رأی که بقید من عنوان تصدقت شوم سرلوحه مراسلات را دارد و معنای ندارد اسباب زحمت مردم را فراهم می کند استفاده های من از آقایان این است که آن آقایانی که باین دولت رأی داده اند تذکر بدهند این رفتار که مرض ملت ایران نیست تعقیب نشود که منجر بیک انقلاب و هرج و مرج خواهد شد موضوع دیگری که می خواستم عرض کنم موضوع تقسیم املاک است (نصرتیان و صفوی - فروش املاک) این روزها خیلی این حرف بگوش من میخورد بدبختانه کار مملکت ما وارونه است در همه جای دنیا برای ملی شدن و کوتاه کردن دست سرمایه دارهای بزرگ دولت خودش اقدام میکند این همسایه بزرگ ما روسیه آن املاک را از دست مردم گرفته و خودش دارد اداره می کند یک عده کلوز هم هست که عنوان خرده مالک دارند و مال خرده مالکین را اداره میکنند در ایران وارونه است وقتی که صحبت تقسیم املاک میشود یعنی دولت خودش صلاحیت اداره املاک را ندارد باید خالصتاً را بین مردم تقسیم بکند (صحیح است) هر چیزی وارونه آن در ایران عمل می شود آنچه که در دنیا منظور نظر هست در ایران وارونه عمل و صحبت می شود اینهم بی فلسفه نیست وقتی دولتها دولتهائی باشد که مجری فکر اکثریت ملت باشد و حامی منافع آن طبقه نباشند بهتر این است که املاک بدست خرده مالک بیفتد که آنها را ای منافع خودشان وسیله آبادی

مملکت را فراهم بکنند و این فکر را من مخالفان نیستم من مخالف این عمل نیستم این را فقط خواستم عرض کنم که این رویه یک رویه ایست بر خلاف همه - ای دنیا اصول فلاحی در ایران حالا قبل از اسلام هم همین جور بوده - بعد از اسلام این رویه پیش آمده من هنوز تاریخش را نتوانستم تشخیص کنم ولی پایه فلاحیت ما روی شرکت است که عوامل خسه را در نظر میگیرند و یک هر کتی است بین صاحبان این عوامل یک نفر هست که نیروی بدنی و فکری خودش را برای کارهای فلاحی صرف می کند این یک سرمایه و ثروت زراعتی است ولی این شخص بیچاره اگر آذوقه ای نداشته باشد اگر ماشین زراعتی در اختیار نداشته باشد این بدبخت نمی تواند کار کند و سرگردان می ماند تولید کننده گان این ثروت آن زارعی است که در آن سرما و گرما برای تولید این سرمایه زحمت می کشد برای ایجاد فلاحیت یکی دیگر از عوامل بزرگی است که آن بذر شود که زارع وسیله زراعتش فراهم شود والا این بدبخت بیچاره نمی تواند کاری انجام بدهد این جا اصطلاحات متفاوت است آن کسی که بذر و گاو را تهیه می کند در تهران گاو بندش می گویند در جاهای اصطلاحی دارد یکی هم آب بزمین تهیه می کند مخصوصاً در اراضی بیلاقی زمین تهیه کردن یک کاری است سنگ بندی می کنند طبقه بندی می کنند سطح می کنند برای زراعت و حاضر می کنند و دیگر از عوامل آب است ، یک زمین یکی بزرگی آن کسی که گاو مساعده خوراک زارع یا نفت و ماشین را تهیه می کند و می دهد بکنی هم آن کسی است که نیروی بدنی خودش را صرف کار فلاحی می کند و فلاحیت ما عبارت از این شرکتی است بین این پنج طبقه که آنها تولید می کنند محصول زراعت را این شرکت تقسیم از قدیم بوده و هنوز هم هست منتهی به همین شکل که وقتی حق و عدالت نباشد هر طبقه قویتری نسبت به طبقه ضعیفتر خودش تعدی می کند حقوق او را غصب می کند در عمل فلاحیت هم همین رویه هست یک کسی که اقوی است ممکن است حقوق آن کسی را که ضعیفتر است تضییع بکند آن کارگری که نمی تواند برای دفاع خودش خودش تخصص داده و بدبختانه و کبیل هم در مجلس شورای ملی صلا ندارد او حقش با ساسی مختلف تضییع می شود یک نفر بعنوان گاو بند می آید آنجا یک خروار گندم برای آذوقه آن زارع میدهد که سر خرمن او را رد کند و یک خروارش را یک خروار و نیم مطالبه می کند در صورتی که در هیچ جای دنیا سودا صدی پنجاه قرار نداده اند این در ظرف ششاه که یک خروار گندم می دهد می خواهد یک و نیم برابر ازش بگیرد یا بنام دیگر اگر او را اذیت میکنند ولی آنها که آب و خاک داشته اند در ایران آنچه تحقیق شده اینها اغلبشان مقروض شده اند برای اینکه پولی تهیه بکنند که برهیت بدهند که این رعیت بتواند زندگی کند و از آنجا مجبور برافزایند کردن نشود (شوشتری - تفاوتی بدهند) مساعده بهش بدهند که نازش را اداره بکند عده خرابی مال طبقه وسط

است آن کسی که رفته است ثبات احداث کرده است حاصل دسترنج دارد زحمت کشیده یکی وسط پیدا شده است و یک سرمایه جزئی خرج کرده او بیشتر از دیگران سهم میبرد و آن گاو بند است (صحیح است) فلان ده را وقتی قیمت میکنند مثلا یک میلیون تومان قیمت دارد در این ده یک میلیون پنجاه خانوار باید زراعت کند خودش خودش را باید صرف کار کند یک نفر پیدا میشود این جا و پنجاه هزار تومان سرمایه دارد بذر میخورد ، گاو میخورد و در اختیار آن زارعی میگذارد کسی که این عمل را انجام میدهد دو سهم میبرد آن زارعی که تمام زندگانی و حیات خودش و فامیلش را روی این کار گذاشته یک سهم میبرد آن کسی که مالک است مالک خاک است آنها هم یک سهم میبرد مالک آب هم یک سهم میبرد حالا این مذاکره ای که راجع به تقسیم پیش آمد میکند اگر مثل سایر حرفهائی که میزنند برای هر رنگ جماعت بودن است این حرفه ها بذر مردم نمیخورد برای اینکه بدبختی آنها زیاد است برای اینکه محصول بیشتر بدست زارع برسد و ما محتاج نشویم از خارج ایران گندم وارد بکنیم باید کمک بچاقه زارع و فلاح شود (صحیح است) که او بتواند وسیله آبادی را بیشتر و بهتر فراهم بکند (صحیح است) اگر هم آهنگی بین این عوامل خسه باشد و عدالت هم یعنی عدالتی که نچاپندش من نمیخواهم کمک بکنند به آن زارع مأمور و زاندارم و فیره آن زارع بیچاره را بدبخت نکند و از زندگی و کارش بیکار نکند سطح محصول مابالا خواهد آمد علاوه بر این که ما محتاج نمیشویم که گندم از خارج وارد بکنیم بلکه ممکن است بخارج هم بفروشیم (صحیح است) مایک امتعانی در تقسیم املاک کرده ایم در سیستان نظر تان هست یک موقعی که دولت خودش سیستان را خاصه میداند و آب آنجا را هنوز بزرگ ادران میزاقانی ضبط نکرده بودند و می گذاشتند که آب بیاید بار اراضی سیستان که آنجا را مشروب بکند محصول گندم ما در آنجا بدرجه ای زیاد بود و بعد خواستند آنرا تقسیم کنند بین فلاح و زارع بدون اینکه بنیه فلاحی فلاح را در نظر بگیرند که این استطاعت دارد زراعت کند یا ندارد این را باید گاو داد بزرگ را تا بتواند زراعت کند این قسمت را رعایت نکردند رفتند آن اراضی را تقسیم کردند بعضی از آنها که بنیه مالی داشتند یک مختصر زراعتی هم کردند برای خودش آنهایی که نداشتند کرسه و بدبخت ماندند (صحیح است) و دولت مجبور شد در زمان داوران تهران و کرمانشاه گندم حمل کردند و بردند برای سیستان (صحیح است) جائی که وضعیت به آن خوبی داشت وضعیت به آن بدی پیدا کرد با اصلاحات و با هم کمک زارع و فلاح اسم زارع و فلاح بد شد بنده صدی هشتاد این مالکین را قتل میبندیم که اگر کسی ملکشان را ببرد حاضر باشند قیمتی را که از زیاب زمین میکنند یک میانی هم بکنند و بفرشند (صحیح است) من تردیدی ندارم در این قسمت ولی باید کار را درست کرد که سطح فلاحی ما بهتر شود نه این که املاک را

تقسیم بکنیم و پولشان را بگیریم من معتقد نیستم که این املاک را بفروشند و پولشان را بگیرند فرار کنند بروند با آمریکا و اروپا بنده با این مخالفم (صفوی - معانی بد ند؟) من معتقدم که باید این اصولی را که عوامل خسه است دولت عمل میکند و با نظارت دولت آن طبقات ضعیف زیرالشان را بگیرد که مورد ظلم و ستم قوی واقع نشوند و سطح کشت بالا بیاید و الا دلتان را خوش کنید اراضی سیستان یا اراضی منصوبه را بین مردم تقسیم کنید این جز بدبختی چیز دیگری برای ایجاد نیمیادند املاک منصوبه باشد چه موقوفه باشد چه سیستان و چه متان باشد فرقی نمیکنند ما باید طوری عمل کنیم که بنیه اقتصادی آن زارع و فلاح قوی تر شود که او بتواند سطح محصول را بالا بیاورد والا با این حرفه ای عوام فریبی که گاهی از اوقات دولتها صحبت میکنند بعضی از مقامات فرمان صادر میکنند اینها بدرد این مملکت نمیخورد (صحیح است) و فعلا هم در این مورد بیشتر صحبت نمیکنم تا بعد

رئیس - آقای کشاورز صدر

مکی - آقای کشاورز صدر راجع به سانسور یا کات نمایندگان در صندوق مجلس و اینکه کار آگاهی که در مجلس آمده است بفرمائید

کشاورز صدر - بنظر بنده موقع در دنیا و مملکت ما بقدری باریک است که در تمام افکار نمایندگان و مقامات مسئول هر کشوری واجب و لازم است که زیادتر از اندازه اوقات عادی توجه باین خطر بکنند بنده امروز میخواهم در حضور آقایان معترم راجع به معنای حکومت دمکراسی یک حرایض بکنم و بنظر هریک از آقایان اگر حرایض بنده بیربط و بی فایده آمد تشریف بیاورند اینجا تذکر بدهند (فلا رمضا فولادوند - آقای کشاورز آقای رئیس اجازه نمیدهند) استدعایم از حضور آقایان معترم اینست که ولو بنام تأیید باشد در ضمن حرایض بنده قطع کلام نفرمائید که بنده حرفهایم را بزنم اگر آقایان در نظر داشته باشند قبل از مشروطیت کسانی که قیام کردند و قد مردانگی علم نمودند که برای این مملکت حکومت دمکراسی و مشروطه بیاورند اولین حرفی که میزدند این بود که میخواهیم مردم عدالت بدهیم میخواهیم مردم مساوات بدهیم یعنی تساوی حقوق بدهیم این حرف اولی و ابتدائی قیام کنندگان و بوجود آورنده حکومت مشروطه بود یعنی مشروطه با این مقدمه که عرض کردم شروع شد که تساوی حقوق بین تمام افراد باشد یعنی چه بصورت و چه بمعنی تجاوز و تعدی از طرف یک طبقه یا از طرف فردی بر افرادی دیگر نشود این تجاوز اهم است از اینکه یک فردی با فداات خودش بکند یا بیک حکومتی که بر سر کار باشد فرصت این تجاوز را بدهند و یا آنکه حکومتی بر سر کار باشند که در نتیجه عدم انجام وظیفه و عدم توجه به حکومت دمکراسی حقوقی از افراد مملکت تضییع بشود بنا بر این مورد منفعت مادی و معنوی مملکت باید اگر با سوسه هم تقسیم نمیشود لافاقل به تمام افراد مملکت یک سهم ناچیزی رسیده باشد با تمام بنده (احسن) و اگر گاهی عده ای از افراد وطن پرست و علاقمند باین مملکت قیام بکنند و نمایندگان معترم مجلس شورای ملی هم کمک بکنند و

و غذا و لباس نداشته باشد چطور میتواند ده ساعت کار بکند و ادعا بکند که من وطن پرستم (کودرزی - کشاورزان راهم بفرمائید) میرسیم بکشاورزان بحث مفصلی است اما کشاورزان که فرمودید کشاورز و کشاورزی که خودش و گاوش در یک خانه زندگی میکند و وقتی که میخواهد هم آغوش یکدیگر هستند با اعتقاد بنده این را نباید توقع ازش داشت که آن مراتب علاقمندی را داشته باشد (یک نفر از نمایندگان - کدام کشاورز) آن کشاورزی که بیل دستش هست و گاو را میبرد زمین را شخم میزند و بیا میدهد ما میخوریم (مکی - آقای کشاورز خود آن کشاورز هم علف میخورد) خارجی ها برای احشام و اغنامشان حاضر نیستند این مسکنهائی که ما برای کشاورزان اختصاص داده ایم قبول بکنند (صحیح است) یعنی احشام و اغنامشان را نوبی خانه های این کشاورزان ما ببرند میگویند خلاف حفظ الصحه برای این حیوان است (صحیح است) ولی ما نفعمان در نمی آید اینجا که آدم و انسان در آنجا زندگی میکنند (رفیع - کی این کار را کرده دولت این صکارها را کرده؟) بلی می رسم بان و بعد هم خواهند گفت که اگر دولت را با موافقتی مادادند اداره میکنند (احسن - احسن) بلی مستخدم و کارمندان با استثناء عده معدودی که از طریق درستی منحرف شده اند قوت لایموت ندارند (صحیح است) نصف جمعیت ایران اسم بیمارستان و طریق مداوای جدید بگوشان نخورده است (صحیح است) و یک صدم جمعیت ایران قدر متیقن ولو برای یکبار مداوای جدید و پزشکی تحصیل کرده دسترسی پیدا نکرده است (صفوی - تراهم چشم همه شان را کور کرده است) صحیح است و بنده اینجا عرض میکنم اینطور است خود آقایان بصیرترند دولت جمعیت ایران غداً آنها تنها نان خالی است و شاید در سال بکنوبت برای آنها مقدور نیست که طعم گوشت را بچشند (مکی - صحیح است) ظاهراً آقای شهردار معترم طهران برای اینکه باین کاخ نشینان تهرانی بفهمانند که اگر آدم گوشت نخورد خیلی ناراحت است بعد الله یک وضعیتی بوجود آوردند که چهار پنج روز است آقایان طعم گوشت نخوردن را می چشند و می دانند که چقدر مشکل است اگر گوشت برای آنها نباشد و تنذیه بکنند (مکی - حالا کنیز یک روزی اجبار و الزام بیاید کند و آن وقت برای مملکت خطر دارد) (صحیح است) این اظهاراتی که من این جا می کنم آقایان امیدوارم سوء تعبیر نکنند این بیاناتی است که شخص اول مملکت یعنی اهل حضرت با کمال حسن نیت بکرات فرمودند (صحیح است) و در قدم اول هم خودشان ثابت کردند که معصیت در این است (صحیح است) (ناصر ذوالفقاری - دوش هم شما باشید) من هر چه دارم با هم تقسیم کنیم من دوتا با خودم تقسیم می کنم (ناصر ذوالفقاری - آقایان بنویسید) این است که بنده معتقدم همان طور که شخص اول مملکت ما تشخیص دادند که باید ما تمام افراد یکسان باشیم و بالا اقل از هزار امتیاز که ما داریم یکی هم بآن بیچاره ملت واقعی برسد آقایان همه دست بدست هم بدهند و من راجع بطریقش

بگویند که حقوق ملت ایران را شرکت نفت جنوب برده و خورده است آن وقت خوبهای بد تمیزی برای مملکت ما می بینند دست بدسایس حقه بازهائی می زنند که بنیان این کشور شش هزار ساله را از بین ببرند و وطن پرستی از خصایص ایرانیان است (صحیح است) ولی اگر ملاحظه بشاید بفرمائید می بیند که همیشه زمامداران کشور ایران از شش هزار سال پیش تا کنون رهبت را برادر خودش میخواندند و افراد سیاه را برز نرالها ترجیح میدادند یعنی همان حقوق انسانی که برای یک نفر سردار قشون قائل میشدند برای یک فرد ارتشی هم قائل بوده اند متأسفانه نشئه بلیدی که اکنون اجرا میشود این اصل و این سنت ایرانیها را از بین برده است بنده اعتقاد دارم وقتی یک فرد هشاری یا یک رعیتی احترام بمقام مالک خودش و رئیس مشیره خودش میکند که هر دو اگر چیزی میخورند با هم بخورند اگر بلوط میخورند هر دو بخورند نمیشود که یکی در کاخ و توی اتومبیل زندگی بکند و آن شخص در بیابانها (چند نفر از نمایندگان - توی اتومبیل که زندگی نمیکنند) آقا بخت لفتی که نداریم چرا بی بهانه میگردید بنده اگر هر چه بفرمائید یا هر چه شلوغ بکنید هر اضمرا نپذیرید خواهم گفت باید از رعیت و کارگری توقع داشت که حداقل زندگی برای او فراهم بشود کسبیکه علف و بلوط میخورند و ملعی که برای خوردن محصول می آید میخورد از او نباید توقع انتظار داشت که مثل آن کاخ نشین دم بزند از این که ما برای حفظ منافع مملکت حاضریم گناه بزرگ این کار نکردن هشت جا که است تا کنون این همه دولت آمده است سعی کرده اند وضع شان را با تمام معایب حفظ بکنند و همین رویه ارتجاعی فرصت بصورتی های اجتهامی داده است که شریزه تاریخ پر افتخار ما را از هم بکسند این دولت ها مطلقاً در بی تمیزان بنای بوسیده نیستند (مکی - صحیح است) و اینقدر مسامحه و تمایل میکنند که بکنیم تا این بنا بر سر گناه کار و بیگناه فروریزد (صحیح است احسن) من اعتقاد دارم مجلس و این آقایان معترم که نشستند مردانه از همین جلسه که بیرون رفتند بنشینند و یک اندیشه و فکری بکنند که برای طبقات دیگر لافاقل یک پنجاهم ما که در این جا زندگی می کنیم وسیله زندگی فراهم بشود و الله بقدرت عالم بخدای واحد قسم است اگر حالا کنیز یک روزی اجبار و الزام بیاید کند و آن وقت برای مملکت خطر دارد (صحیح است) این اظهاراتی که من این جا می کنم آقایان امیدوارم سوء تعبیر نکنند این بیاناتی است که شخص اول مملکت یعنی اهل حضرت با کمال حسن نیت بکرات فرمودند (صحیح است) و در قدم اول هم خودشان ثابت کردند که معصیت در این است (صحیح است) (ناصر ذوالفقاری - دوش هم شما باشید) من هر چه دارم با هم تقسیم کنیم من دوتا با خودم تقسیم می کنم (ناصر ذوالفقاری - آقایان بنویسید) این است که بنده معتقدم همان طور که شخص اول مملکت ما تشخیص دادند که باید ما تمام افراد یکسان باشیم و بالا اقل از هزار امتیاز که ما داریم یکی هم بآن بیچاره ملت واقعی برسد آقایان همه دست بدست هم بدهند و من راجع بطریقش

دور ندارم راجع بر اهتزاز کار ندارم این را شما یک فکری بکنید که بشود باین نتیجه برسیم این را به صورتی که می خواهید بکنیم من بحث باین که چه باید کرد بیهوده موقوف می کنم و این عرض را در اینجا خانه می دم این نکته را هم باید بگویم اگر یعنی این وطن پرستی که مامی گوئیم افراد انگلستان و دولت انگلستان مثل ما در بازه ایران وطن پرست هستند باین کوه و دشت و بیابان که ما علاقه داریم و انسی داریم انگلیس ها از ما علاقه شان زیاد تر است چرا ؟ برای این که این کوه و دشت و بیابان منافع آنها را حفظ می کند ولی بدبختانه آن چیزهایی که مفید بحال ما هست آنها می برند و وطن پرستی و اظهار علاقه باین آب و خاک و کوه می کنند وطن پرستی و پرستی علاقه بآب و خاک نیست در خانه با اجازه مقام ریاست یک نامه ای رسیده است از یک نفر از متحصنین مجلس است برای اطلاع آقایان که فرائض می کنم .

از رفقا منتقد نبودند آن موقع می گفتند که حالا صریح نیست در صورتیکه در اشتباه بودند همان موقع هم ما و هدهای از دوستان مان که الان اینجا حاضرند و در مجلس با نژدهم بودیم با آنها خیلی مذاکره و بحث کردیم ولی متأسفانه قانع نشدند بنده با خیلی از رفقا که اسم نمی برم صحبت کردم از جمله آقای ملک مدنی که در آن دوره زیاد موافق نبودند این دوره صریحاً فرمودند که من باین نتیجه رسیدم که بایستی حتماً انتخابات مجلس شورای ملی در آئینده رایش با سوادها باشد (صریح است) (بکنفر از نمایندگان - میفرمایند که نگفته اند) بنده این را عرض میکنم شاهدم دارم در کمیسیون کشور فرمودند و بنده تعجب میکنم که رفقا چرا ایشان را وادار میکنند که یک بیان صریحی که فرمودند مدول بفرمایند (ملک مدنی - آقای مسعودی همانطور که فرمودید هر وقت همچو طرحی بیاید آن وقت عقیده خود را عرض میکنم) خود بنده یک آدمی بودم که در اظهار عقیده خودم از هیچکس باک و ترسی نداشته ام و همیشه هم عقیده ام را گفته ام این عرض را که کردم من باب حکایت بود که جناب آقای ملک مدنی هم خودشان فرمودند و بنده هم نقل قول کردم و نظر خاصی نداشتم (حاذقی - الان جزو دستور مجلس است) بنده یک مطلبی را اینجا می خواهم عرض کنم و بنده میدانم که جزو دستور مجلس است ولی بایستی که مقدم بر سایر کارها قرار بگیرد یکی لایحه انتخابات و دیگری طرحی است که از طرف مجلس سنا راجع بقانون شهرداری تصویب شده برای تشکیل انجمن شهر (حاذقی - دوماه است که آمده) ملاحظه میفرمایند در روز ششم آبان ۱۳۲۹ یعنی تقریباً دوماه دو ماه و نیم و سه ماه در مجلس سنا این حق را برای مردم شهرها که برای تشکیل انجمنهای شهر است شناخته اند و وزارت کشور هم از موقع تصویب این قانون انتخابات در دوره یازدهم بتصویب رسیده متوقف ساخته یکماده از شهرهای ما مردمانش الان بلا تکلیف هستند که نمیدانند چکار کنند انجمن تشکیل نشده است منجمه همین تهران ملاحظه میفرمایند که چه ابتلاآت اهدای تهران دارند و نمی توانند شخصاً خودشان تصویب بگیرند در تمام این موارد می بینیم که صریحاً در کار مردم دولت ها دخالت میکنند و برخلاف حق ما جلوی این حق را گرفته ایم یعنی یک لایحه ای که در سنا در دو ماه و نیم قبل تصویب شده است ما جلو آن را گرفته ایم و هنوز ما نمیتوانیم راجع باین موضوع مهم تصمیم بگیریم فقط دوماه است یکی رأی را با سوادها میدهند یکی هم انتخابات شهرداری است که انتخاب شهردار را با نظر خود اعضاء انجمن شهر می گذارد (حاذقی -

ما یکی از رفقا این طور عنوان مطلب فرمودند که بایشان اهانتی شده است این موضوع در آنجا مطرح شد (بقیه زاده - کی اهانت کرده) بنده میدانم که چه شخصی اهانت کرده ولی این طور رفقا تصمیم گرفتند که ما این موضوع را بدولت تذکر بدیم که نسبت باین قاضی شریف که در قاجاق خوزستان وقتسری رفت و کشفیاتی کرد و دولت بیست و هشت هزار تومان حق الکشف برایش معین کرد آن پول را بصندوق دولت برگرداند و نگرفت وقتی که دولت باین قبیل قضات و اصولاً نسبت به قضات توجه مخصوص نکند و نباید بیک قاضی در پشت میز قضاوتش اهانتی بشود برای این که هدایه متزلزل میشود بنده شنیدم که یک کسی رفته است و نسبت باو اهانت کرده است و او را کتک زده است این را دولت باید توضیح بدهد که چه بوده (پیراسته - جرم است و باید تعقیب بشود) اگر قاضی بوده طرف در محکمه انتظامی تعقیب بشود و اگر خارجی بود طبق مقررات باید مجازات بشود و احترام قضات باید محفوظ باشد

ابریشم کار - آقای مسعودی این پول را بصندوق دولت برگرداند بلکه بدست خودش به اشخاص داد

رئیس - آقا این نطق قبل از دستور است جواب ندارد

محمد علی مسعودی - عرض دیگر بنده راجع بکارگران کارخانه شهرضا است کارخانه شهرضا مدتی است تعطیل شده است و مطابق اطلاعاتی که آقای برومند این جایبان فرمودند بواسطه تقلب مدیران سابقش منجر به تعطیل شده است یک هده از کارگران آنجا بی جهت بی کار شدند و الان در مجلس متحصن شده اند و اینها ادعاهائی دارند نسبت به مدیران سابق که بعداً به اصفهان شکایت کرده اند و یک هده شان مدتی است که در مجلس متحصن هستند اینها شکایت شان کاملاً وارد است یعنی بی جهت و بدون دلیل اینها بیکار مانده اند از طرف مدیران کارخانجات به آنها کوچکترین دستوری یا ابلاغی که از کار برکنار بشوند داده نشده اینها سرگردان هستند و نمیدانند که کارگر کارخانه شهرضا یا جای دیگر هستند وزارت کار باید توجه مخصوص بکنند این موضوع در کمیسیون کار اتفاقاً مطرح شد آقای دکتر هدایتی بوزیر کار و معاون وزارت کار تذکر فرمودند و قرار شد که رسیدگی بشود و بنده تمنی میکنم که دولت باین موضوع توجه بکند و هر چه زودتر سرو صورتی بکار این کارگران بیچاره بدهد یک نامه ای هم از طرف آقای محمد مهدی طاهری کارمند شرکت نفت باین جانب رسیده که رونوشت آن را ببقام ریاست تقدیم میکنم این شخص را بنده میدانم که همان بود که آقای کشاورز صدر فرمودند این شخص دیگری است این شخص بدبختی است که دو سال است شرکت دیناری با و حقوق نداده و تمام زندگی و هستی او در بیارستان آقای دکتر زیدی برای مصارف معالجه اش صرف شده آقای وزیر کار باید بکار این شخص توجه بفرمایند بنده تقاضا میکنم از آقای دکتر صالح که این موضوع بخصوس بر اباد داشته

آقایان نمایندگان محترم - توجه بفرمایند شرکت نفت ایران و انگلیس فدوی را پس از ابتلاء بیماری خانمان سوز سل بدون معالجه و حق المعالجه از کار منقطع نمود هستی و نیستیم در راه معالجه این بالای خانمان سوز بصرف رسید به بودی حاصل و بگرامی پزشکان متخصص قادر بادامه کار گردیده و شرکت نفت باین گواهی نامه وقتی نگذاشته از اعاده شغلم خودداری نمود یک مشت عائله بدبخت خود را در این فصل زمستان بخدا سپرده هفت روز است بغانه ملت متحصن شده ام مقرر بفرمایند پس از این همه مصیبت و بدبختی عجالت کار ببیند ارجاع گردد محمد مهدی طاهری

خانم برسر این کمیانی خالک بر سر این کمیانی که خودش هم شعور پیدا نکرده است که دنیا تغییر پیدا کرده است

هکی - و آن دولت هائی که این کمیانی را تقویت می کنند

رئیس - آقای مسعودی

محمد علی مسعودی - آقای کشاورز صدر توجه بفرمایند ایشان این جا بیانی فرمودند که حقیقه بنده اینجا متأثر هدم مطلبی که امروز می خواستم بگویم غیر از این موضوع بود بیانات ایشان مرا وادار کرد که بنده این بیانات را بکنم عرض کنم که فرمودند نود و پنج درصد مردم مملکت ما بیسواد (حاذقی - اینطور نیست نود و پنج درصد نیست در شهرها شصت درصد با سوادند) و بایستی مایک کاری بکنیم که مردم با سواد شوند تا بتوانند بحق شان برسند و واقعه برای این کار ذکر فرمودند که بنظر بنده صحیح بود ولی نقص اساسی را فرمودند (کشاورز صدر - وجود این دولتها) اجازه بفرمایند عرض کنم تا در انتخابات اشخاص با سواد شرکت نکنند وضعیت مملکت اصلاح نمیشود (صریح است) ملاحظه بفرمایند در دوره یازدهم یک لایحه ای دولت آورد باینجا و تا ماده ششم آن تصویب شد که مردم با سواد رأی بدهند ولی بعضی

بفرمایند بلکه از شش کت نفت توضیح بخواهند که این موضوع چرا اینطور شده است و یک کار گسری که سالیان دراز کار کرده و بعد همان دودها همان سوم او را مسلول کرده است بچه مناسب پس از معالجه او را مشغول کار نمی کنند یا مخارج معالجتش را نمی دهند (اللهی صالح - منحصراً باین یک نفر نیست) بنده بطور کلی عرض میکنم البته چون این یک مورد را اسمش را میدانستم و شرحی نوشته بود عرض کردم بنده تقاضا میکنم از وزارت کار که نسبت بتمام کارگران مریض شرکت نفت این موضوع را بخواهند و هر کسی هم هست بکار بگمارند و پول معالجه را از شرکت نفت بگیرند و بآنها بدهند

دکتر طباطبائی - قانون کار را اجرا کنند

وزیر بهداشتی - اسمش چیست؟

محمد علی مسعودی - اسمش محمد مهدی طاهری است

۳ - تقدیم لایحه واگذاری قسمتی از اراضی مجلس به مجلس سنا

رئیس - مطلبی است که باید با اطلاع آقایان نمایندگان برسد و آن موضوع چند قطعه زمین است که سابقاً مجلس شورای ملی خریداری کرده و چون فعلاً مورد احتیاج نیست میخواهد برای ساختمان به مجلس سنا بفروشد لایحه اش را اداره کارپردازی میدهند .

اسلامی - آقایان در این مملکت فقیرچی میخواهند بسازند همین جا نشسته اند پارلمان میخواهند چکار کنند .

رئیس - حالا شما چه اصراری دارید؟

اسلامی - همین جا هستند دیگر

رئیس - آقای امینی

امینی - مطلب را مقام ریاست فرمودند لایحه راجع بیک مقدار اراضی قسمت شمالی باغ بهارستان است که مطابق اجازه قانونی مجلس از اضافه درآمد معطبه خریداری کرده است چون مجلس سنا جانداشت تقاضا از مجلس شورای ملی شد در هیئت رئیسه مطرح گردید تصویب نمودند که کارپردازی لایحه آنرا تهیه کند لایحه آن را مفصلاً بدون فوریت تقدیم میکنم که در کمیسیون محاسبات حلاجی بشود و بعد برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی بشود

رئیس - به کمیسیون محاسبات فرستاده میشود .

۴ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیونهای بهداشتی و دادگستری راجع به لایحه بهداشت شهری

رئیس - دستور لایحه بهداشت شهری است که باید رأی گرفته بشود در مواد آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (مدعی زبیدی برخاستند) تصویب شده ماده اول مطرح است آقای اردلان بفرمایند

اردلان - عرض کنم که بنده در این ماده اول لایحه بهداشت یک قسمی دیدم بدین لحاظ اسم نوشتم که بیایم باستحضار جناب آقای وزیر بهداشتی برسانم و

تقاضا کنم که در صورت امکان برای رفع این نقص مساعدت بفرمایند و منظور بنده را تأمین کنند ، مقدمه بنده عقیده ام این بود که این لایحه بهداشت شهری بسیاری از مرادش از وظایف انجمن های قانونی شهر بود و احتیاج نداشت که یک لایحه ای مشتمل بر ۱۵ ماده بمجلس تقدیم بشود اگر ما یک انجمن های قانونی در شهرهای ایران بوجود بیاوریم احتیاج نداشت که یک قانون باین مفصلی نوشته شود الان هم همکاران محترم تذکر دادند که ما از کمیسیون محترم کشور از رئیس محترم کمیسیون کشور تقاضا کنیم که آن دوماهه ای که از مجلس سنا فرستاده اند زودتر گزارش آنرا بمجلس شورای ملی بدهند برای اینکه اگر مطابق قانون شهر تهران یا شهرهای دیگر انجمن شهر داشته باشند بنده چندین ماده این را خودم مطالعه کردم دیدم که انجمن شهر کاملاً میتواند در حدود اختیارش این را تصویب بکند و محتاج نیست که مجلس شورای ملی رأی بدهد فقط یکی دو نکته راجع بجزئیات کوچکی بود که مجلس شورای ملی ممکن بود در یک ماده واحده ای این نظر را باین صورت در آورد حالا این قانون آمده است این جا و ما باید تکلیف این را معلوم کنیم در ماده اول اینطور است که اگر هر کسی تاپک گواهی نامه رسمی در دستش نباشد نمیتواند طبابت کند یا داروسازی دائر کند ، حالا بنده عرض فقط در قسمت داروسازی بوده است بعقیده بنده کافی نیست که یک کسی یک گواهی نامه رسمی در دست داشته باشد و داروخانه ای هم باز بکند و اگر نظارت دولت دنبال کار او نباشد بعقیده بنده مثلثی عرض میکنم و بعد عرض خودم را میکنم که در ممالک خارجه آنچه بنده دیدم چه جور است و در این لایحه بیش بینی اینطور نظر شده است بنده خودم یک وقتی مریض بودم طبیب نسخه ای داد که از داروخانه گرفتم بعد یک مسافرتی برای من پیش آمده که کرمان و این دو در کرمان تمام شد وقتی که آن نسخه را در کرمان گرفتم هم رنگ و هم طعم آن فرق داشت با دوائی که در تهران گرفته بودم بالاخره با جبار آن دو را خودم دیدم و بعد مسافرت بنده طول کشید زاهدان و زابل رفتم بعد به شهد آدمم در هر کجا همان نسخه که یک دروا بوده و تجدید میشد هم از حیث رنگ و هم از حیث طعم باهم فرق داشت و ممکن است در شهر تهران هم یک کسی یک نسخه معینی از یک دواخانه معینی بگیرد که با یک دواخانه دیگر از حیث طعم و رنگ فرق داشته باشد این برای این است که در دستگاه دولتی ما یک مؤسسه ای وجود ندارد که نظارت بکند و تطبیق بکند نسخه های پیچیده شده مردم را با دوائی که در آن نوشته شده حالا آقای دکتر صالح استدعا میکنم که توجه بکنند در تمام ممالک دنیا این مؤسسه وجود دارد اگر شما یک نسخه ای را از یک دواخانه ای گرفتید یک مؤسسه ای هست که بتواند دواهای موجود در آن شیشه را با آن نسخه تطبیق بکند از حیث کبیت و کیفیت و ببیند واقفاً نسخه ای که دکتر نوشته است همین همان دارو است یا این که دواخانه یک دوا را از آنتری پیدا دوا می سازد

آن را نوی شسته ریخته و جریض داده بنا بر این در این لایحه بنظر بنده برای تأمین بهداشت شهریک چنین مؤسسه ای باید وجود بیارند و بنده در هیچ جای این لایحه آن را ندیدم (بقیه زاده - در تهران شد در ولایات چه کنند) اجازه بفرمایند چون در این لایحه منظور بنده نه در تهران تنها است بلکه برای همه ولایات است چون این منظور در این لایحه تأمین نشده است خواستم که نظر جناب آقای وزیر بهداشتی را نسبت باین موضوع جلب کنم و برای نماینده مجلس هم پیشنهاد خرج مقدور نیست و نماینده که چه نظری در این باب اتخاذ خواهید فرمود که راه حلی در نظر خواهید گرفت و این مؤسسه عبارت از این است که هر کسی یک نسخه ای را بیچید البته آن دوائی است که مزوج میشود با هم و اگر یک دواخانه ای دوائی بمریض داد آن مؤسسه آن دوا را میگیرد با نسخه آن تطبیق میکند و می بیند که همین آن نسخه داروخانه دوا بشما داده یا دوائی مشابه آن را و ما اگر بهداشت شهر می خواهیم تأمین شود لازم است اینست که یک چنین مؤسسه ای وجود بیاوریم البته احتیاج نیست هر دوائی که از دواخانه گرفته میشود فوراً آن مؤسسه تجزیه کند و موجب تویق استعمال آن دوا نفرام کند ولی همبقتدر یک مؤسسه ای وجود داشت دواخانه ها همیشه متوجه هستند که یک نظارتی پشت سر کار آنها خواهد شد و حتماً دقت خواهند کرد دوائی که در نسخه نوشته شده همین آن دوا را برای مصرف مریض بدهند ولی اگر چنانچه یک چنین مؤسسه ای وجود نداشته باشد همین است که ما الان در حال حاضر داریم یعنی شما یک نسخه ای را میدهید بمریض و مریض میرود از یک دواخانه ای میگیرد و هیچ کتتری نیست که مریض بداند و مطمئن باشد همان دوائی که دکتر داده است در آن نسخه بکار رفته است یا نه این است که بنده خواهش میکنم از آقای وزیر بهداشتی این نقصی که در این لایحه هست آن را رفع نمایند البته تمام مجموع این را مجلس شورای ملی رأی میدهد و ضمناً خواستم عرض کنم اگر شما موضوع آب شهر و اوله کشی را درست نکنیم هیچ قدمی برای بهداشت شهر برنداشته ایم (صریح است) بیروز که بنده با جناب آقای رزم آرا صحبت میکردم ایشان گله میکردند که این لایحه اوله کشی مدتی است در مجلس مانده است من عرض کردم که شماره مستقیم را ول کردید و راهی را که نباید بیابند آمده اید اصلاً اگر شما انجمن شهر تهران را انتخاب کرده بودید لازم نبود که این لایحه اوله کشی بمجلس بیاید انجمن شهر میتواند قانوناً بوظیفه ای که قانون برای او تعیین کرده است عمل کند و وضع اوله کشی و آب تهران را خودش درست کند شما انتخابات انجمن شهر را موقوف میکنید آنوقت یک لایحه ای برای اوله کشی می آورید که دوماه است در مجلس سنا و دوماه در مجلس شورای ملی میماند بالاخره نه تنها در شهر تهران بلکه در تمام شهرهای ایران اشکالاتی برای نبودن انجمن شهر هست حالا عرض بفرمایند بخواهد این قانون اوله کشی

تهران درست شد ولی بالاخره این کار انجام است مجلس شورای ملی وظایف دیگری دارد، انجمن های شهر يك وظایف دیگری دارند، موضوع بهداشت شهر را که در مقدمه هرايض مرض کردم بسیاری از مواد آن را منکر بود که خود انجمن شهر روی وظیفه ای که خودش داشت عمل کند لوله کشی تهران هم مربوط بانجمن شهر است که براتب بوظیفه اش نزدیکتر است تا اینکه بیاید بمجلس شورای ملی و يك قانونی بگذرانند، بنده استدعا میکنم از آقای وزیر بهداشت که اگر نسبت باین امری که مرض کردم فقط برای نظارت در دواهایی که بمریض میدهند اگر يك راهی بنظرشان رسیده که به بنده بفرمایند که اگر بنده باین لایحه رای میدهم از روی عقیده و ایمان باشد در خانه هرايض خودم از آقای وزیر بهداشت بنده شخصاً تشکر میکنم برای توجهی که نسبت ببهداشت کردستان مبذول فرمودند در بسیاری از نقاط کردستان ما اصلا طبیب نداشتیم در اثر توجه ایشان طبیب فرستاده شده است و سرتباً هم هر هفته صندوق دوا فرستاده میشود این است که بنده خیلی ممنونم از ایشان و امیدوارم فرصت ایجاب بکند که چندین سال ایشان در رأس وزارت بهداشت بمانند (تقیه زاده - بخود بگیرد .

رئیس - آقای دکتر برال .

دکتر برال - بنده در نظر داشتم در موقع طرح کلیات لایحه بهداشت شهری هرايض بکنم و مطالبی را بسع آقایان محترم برسانم ولی باتصویر کفایت مذاکرات نوبت باینجا نرسید ، بنظر بنده لایحه بهداشت شهری از لوايح بسیار خوبی است که از طرف وزارت بهداشتی تقدیم مجلس شورای ملی شده است (صحیح است) آقایان تصدیق بفرمایید در امور اجتماعی آنهم امری که باحیات و بهداشت مردم و هموم سرو کار دارد گذشت های فردی و بخشش های فردی واقفان های شخصی جایز نیست (صحیح است) من متأسفم از این که تصویب این لایحه مخصوصاً تصویب ماده اول این لایحه ممکن است بضرر يك چند نفری تمام بشود اما تصدیق بفرمایید هیچک از قوانین عادلانه وجود ندارد که پس از تصویب خواه و ناخواه بضرر همه ای تمام نشود اما موضوعی که در نظر قانون گذار است نفع عموم است نه نفع چند نفر ، بنده از اشخاصی بوده هستم که مایلیم شاید میتوانیم برای این همه هم که ضرری متوجه میشود راهی پیدا کنیم اما آن راه این نیست برای چه ؟ آقایان اطلاع دارند در بیست و چند سال قبل یعنی موقعی که دانشگاه ما تاسیس شد ، دانشکده های داروسازی ، پزشکی و دندان پزشکی بوجود آمد همه ای بمجلس و نمایندگان وقت متوسل شدند و تقاضا نمودند و تقاضای آنها هم کاملاً بجا بود که چون يك همه ای هستیم که سالیان دراز بعنوان داروسازی ، پزشکی ، دندان پزشکی مشغول بوده ایم شامل شرایطی که بتوانیم وارد دانشگاه بشویم نیستیم مجلس مقننه و مجلس شورای ملی

موافقت نمایند تا با گذرانندن امتحانی بتوانیم بعنوان مجاز مثل سابق بکار خود ادامه بدهیم در آن تاریخ یعنی بیست و چند سال قبل مجلس شورای ملی موافقت نمود و این موافقت کاملاً بجا بود تا این که عده ای از امتحان اولیه و در مدتی که قانون تعیین نموده بودند نتوانستند از همه امتحانات برآیند و مجدداً تقاضا شد باز مجلس شورای ملی تصدیق نمود و باین عده فرصت داد که باز هم امتحان بدهند یعنی برای مرتبه دوم برای این عده و برای مرتبه آخر برای ایران عنوان پزشکی مجاز و داروساز مجاز و دندان پزشکی مجاز را قبول نمود از بیست و چند سال باین طرف دانشکده های ما بکار افتاد سالی چند صد نفر طبیب و داروساز و دندان پزشکی تحصیل جامه میدهند ، بنده با اینکه اظهارات دوطرف را شنیدم و نظیر بوظیفه داروسازی و پزشکی که دارم هرايضی را که بعرض میرسانم خدا را گواه میکشیم فقط بمصلحت بهداشت کشور مصلحت بهداشت عموم است داروسازان دیلمه و دکترهای دندان پزشکی معتقدند که اگر قرار بود و بنا باشد هر چند سالی یکمده ای با نحصن در مجلس و توسل بعهده ای از نمایندگان خواه بحق و خواه ناحق بیایند و ما را بسیرقه قرا بگذارند و بعد از بیست و چند سال همان خواهش را از مجلس بکنند پس مقصود از تاسیس دانشگاه چیست ؟ و آیا دنیای امروز ما اجازه میدهد که ما بعد از چند قرن که توانستیم همان مقام علمی را برای خود حائز بشویم که دیگران چندین صد سال قبل حائز بودند بر گردیم ، من خیال میکنم با این که عده ای از نمایندگان محترم شهرستانها تحت فشار نداشتن پزشک یا دندان پزشکی یا داروساز واقع شده اند باز هم این حقیقت را زیر پا میگذازند بنده منکر نیستم که تعداد داروساز و پزشک و دندان پزشکی در ایران و بخصوص در شهرستانها کافی نیست اما راه حل آن این نیست که ما هر چند سال بيك عده ای برخلاف قانون بر خلاف اساس تاسیس دانشگاه اجازه امتحان بنا اجازه شغل یا فونوی را بدهیم که اساس بهداشت جامعه را متزلزل بکنیم (مخبر فرموند - راه حلش چیست ؟) عرض میکنم مطابق نامه ای که مستند بکلی داروسازان باینجا نوشته اند و صورتی که از داروسازان که امروز خود را بنام پراتیکی میخوانند و دارای دواخانه هستند در حدود صد نفر تعیین کرده اند خود همان پراتیکی ها هم طبق نامه های که فرستاده اند در حدود صد نفر تعیین کرده اند تصدیق بفرمایید که دانشکده داروسازی که در سال ۳۰ ، ۴۰ ، ۵۰ داروساز تحصیل کرده خارج کند این صد نفر همه می نیست و این صد نفر میتوانند اولاً با شرکت داروسازهایی که واجد این شرایط هستند شرکت کنند یا میتوانند دواخانه های خود را بآن داروسازان بفرشند یا این عده میتوانند بعنوان کمک داروساز یا بعنوان کمک دندان سازها در دواخانه ما یا در مطبها کار کنند (تقیه الاسلامی سلطانی - ولایات را هم بفرمایید) عرض کنم که جناب آقای سلطانی داروخانه خود را مثل میزبان الان دوفنر کارآموز در داروخانه هست هر سال دوفنر کارآموز بداروخانه بنده میفرستد آنان که بنده اینجا با آقایان صحبت میکنم

يك نفر داروسازد کتر که پارسال تحصیلات خود را تمام کرده است بعنوان کارآموز در داروخانه بنده مجازان کار میکند ، یک نفر از سال چهارم کار میکند يك نفر از سال سوم کار میکند در داروخانه بنده بنهایی ، نفر با سه نفر د کتر داروساز میتوانم تقدیم جامه بکنم همینطور داروخانه های دیگر هر کدام دوفنر يك نفر کارآموز کار میکند کارآموز اساساً يك اساسنامه ای يك دوره يك ساله را موظفند کارآموزی کنند و خود اینها بیش از يكسال هم کار میکنند و حتی خود اینها حاضرند که بیشتر از يكسال هم مجازان کار کنند در داروخانه ها پس با این طریق وظیفه شهرستانها سهلتر خواهد شد والا این وظیفه وزارت بهداشتی است آقایان نمایندگان شهرستانها باید بوزارت بهداشتی فشار وارد بیاورند عده ای از داروسازان را از بیست و چند سال باین طرف را بنده میشناسم که امروز کار دیگری میکنند جز داروسازی آنها را مجبور بکنند که بشهرستانها بروند (بعضی از نمایندگان - نمیروند) حبیب بنامی - داروساز خانه سرمایه میخواند) بر فرض هم اگر يك عده ای داروساز حاضر نشوند که بشهرستانها بروند و قتی که در يك شهرستان سه داروخانه مجاز بسته شد مسلماً منافع این داروسازان ایجاب میکند که از تهران حرکت کنند و در آن مراکز داروخانه تاسیس کنند بنده راجع با هیئت پزشکی یعنی امور پزشکی داروسازی یا پزشکی یا دندان پزشکی همینقدر اکتفا نمیتوانم و معتقدم که آقایانی که عقیده دارند باید با اصلاحات شروع بشود و این اصلاحات باید از بالا بیایند شروع بشود بنده يك جمله اضافه میکنم باید با اصلاحات شروع بشود از بالا بیایند بشرط اینکه از بهداشت شروع بشود چرا ؟ برای اینکه کتر کسی است که هدایت بهداشت و سلامت افراد نگذارد و همانطور که آقایان بیش از بیست سال موضوع را اطلاع دارند شارع دین اسلام هم باین قضیه تأکید وهم اشاره فرموده است ،

المعلم علمان علم الادیان و علم الابدان نمایندگان محترم توجه بفرمایند اگر من معتقد هستم که اصلاحات باید از بهداشت شروع شود و معتقدم بر فرض هم بچند نفر اگر تشار وارد می آید اگر آن آقایان خود را بجای بکنند نماینده بگذارند بجای يك نفر داروساز بگذارند و بجای يك نفر پزشک بگذارند من خیال میکنم که آن آقایان اظهاراتی غیر از این که بنده در پشت تربیون اظهار کردم اظهار دیگری نکنند ، مثل دیگری بنده میزنم اگر دولت وقت صلاح بداند مبعبری را کثاد نماید یا جاهده ای را احداث نماید نمیتواند بصرف این نبودن و یا ایجاد مبعبری برفع مصلحت خود داری نماید بنده در آخر هرايض باز اظهار میکنم که این عده در مضیقه هستند و دولت باید باین عده کمک بکند ولی راه گشایش این نیست و این لایحه بهداشت مخصوصاً ماده اول که تصویب میکند که اشخاصی که بعنوان داروسازی ، پزشکی ، دندان پزشکی ، مامائی اشتغال میورزند باید مستقل دارای مدارک علمی باشند و مدارک علمی قابل نقل و انتقال نیست من یقین دارم

کاین آقایان همانطور که چندین بار در مجلس بیننده مراجعه کرده اند بسا بر آقایان نمایندگان محترم نیز مراجعه کرده اند اگر انصاف را در نظر بگیرید جز اظهارات من اظهارات دیگری نخواهند نمود

رئیس - آقای دکتر طبیب (مخبر کبیسون بهداشتی) - آقایانیکه بعنوان مخالف که با این لایحه صحبت فرمودند خوش بقتانم مخالفت خیلی اساسی با اصل لایحه نبود آقای مکی در کلیات يك مخالفتی فرمودند و نکته ای که مخصوصاً ایشان تذکر دادند یکی راجع بسل بود که فرمودند در این لایحه راجع بسل اقدامی نشده است و دیگر راجع بدندان سازان و داروسازان پراتیکی بیاناتی فرمودند راجع بسل اتفاقاً این لایحه بهداشت شهری برای جلوگیری از امراض است و جزو امراض سل هم هست اگر ایشان در موادش دقت بفرمایند مخصوصاً پیش بینی شده جلوگیری از يك اما کنی که برخلاف بهداشت و جلوگیری از اما کنی که دود و سموم و گرد و خاک دارند و من قیر مستقیم یا بطور مستقیم موجب ابتلا به بیماری سل میگردد (مکی - بنده گفتم برای آنهایی که مبتلا شده و جا ندارند فکری بکنند) ولی این لایحه بهداشت شهری برای جلوگیری از مرض است نه برای معالجه امراض (بعضی از نمایندگان - صحیح است) در این لایحه جلوگیری از امراض پیش بینی شده نه معالجه امراض یکی هم راجع به داروسازان پراتیکی فرمودند و همچنین آقایان دیگری که بعنوان مخالف صحبت کردند راجع باین موضوع به تفصیل وارد شدند البته ما تصدیق می کنیم که یکمده ای بعنوان داروساز و دندان ساز مشغول هستند ولی موضوع این است که کسی نمیخواهد حق اینها را بگیرد برای اینکه این آقایان اصلاً حق ندارند باین کار اشتغال داشته باشند اصولاً در حرفه پزشکی که شامل طبابت و جراحی و اصناف مختلف تخصصی پزشکی است داروسازی و دندان سازی هم جزو آن است و شامل اینها هم می شود ولی آیا کسی حق دارد که طبابت بکند بدون آنکه مدرک علمی در دست داشته باشد همان طور که در دوره گذشته بنده آمدم و گفتم با افرادی که طبابت میکنند و هیچ تحصیل علمی ندارند مخالفم و مخالفتم را ذکر کردم و تمام آقایان نمایندگان محترم هم تصدیق فرمودند در مورد داروساز و دندان ساز هم همینها همان صدق میکنند چه فرقی است بین يك کسی که اسم خودش را بگذارد دندان ساز و هیچ تحصیل دندان سازی هم نداشته باشد و یا يك کسی که اسم خودش را بگذارد جراح و هیچ تخصصی هم نداشته باشد بنابر این اشتباه برای آقایان نشود که کسی نمیخواهد حق کسی را بگیرد ما می گوئیم آقایان بملط مشغول کار شده اند ما می گوئیم که دولت بایستی و حق داشت که از این آقایان و اشتغالشان بيك کاری که با مزاج و جان مردم دخالت دارد جلوگیری بکند و چون قانون خیلی صریحی نبود این لایحه بمجلس تقدیم شد اصولاً لغت پراتیکی که شاید منحصرأ اختراع خود این آقایان باشد چون در خارج مرسوم نیست و از لغت پراتیک شاید مقصودشان این است که اینها صرفاً عمل میکنند و اطلاعات و سواد در این باره ندارند و اینهم تخصصی صحیح است ولی بایستی فهمید آیا

برای دندان سازی و داروسازی يك درجه اطلاع و سواد لازم هست یا خیر؟ چرا بکنند بایستی ۱۸ سال تحصیل بکنند و سانش را بگذارند دندان ساز و یا داروساز و يك کسیکه تحصیل کمی کرده و یا سواد فارسی و سواد لاتین را هم نداشته باشد آنهم اسمش را بگذارد دندان ساز اگر اینطور باشد چه فرقی است بین يك داروساز و دندان ساز دیلمه و يك کسیکه تمام کارها و وظائف يك دیلمه را انجام میدهند و اسم خودش را میگذارد پراتیکی بنابر این آقایان قدری توجه بفرمایند و بیرو احساسات و تظاهرات نباشند در خارج رسم است شاید اغلب آقایان هم خودشان مواجه شده اند اگر در خارج بوده اند يك نسخه ای را که بداروساز داده اند برای تهیه اش غالباً شده است که داروسازان از دستگیر پرسیده اند تلفن کرده است و در باره بعضی از آقایان آن دارو از آن دکتر نویسنده آن نسخه سؤال کرده بعضی اوقات اتفاق می افتد که از دکتر پرسیده که این مقداری که نوشته است منظور او بوده یا غیر چه بسا ممکن است آقایان اطباء در نسخه ای که نوشته اشتباه داشته چون اطباء ممکن است در نتیجه گرفتاری و مراجعات زیاد يك دارو را به اشتباه و یا بیکمقداری بنویسند که اشتباه باشد و خطرناک باشد البته بنده نمیگویم که باید چنین اشتباهی باشد ولی این يك اشتباهی است که غالباً شده و اتفاق افتاده است وظیفه داروساز است که طبیب را متوجه آن اشتباه خودش بکند حالا اگر این داروساز اطلاعی نداشته باشد از این مواد مخدره و یا سمی که بایستی بکاربرد چطور میتواند ذهن طبیب را متوجه کند همین داروهای سینه که به اطفال شفا میدهند چه بسا اگر دو قطره سه قطره از یکی زیاد تر بدهند و اشتباه بشود منجر ب فوت بچه میشود این است که از آقایان خواهش میکنم تابع احساسات در این مورد نشوند چون این يك موضوعی است که همانطور که آقای مکی میفرمودند که داروهای قلبی برای اشخاص مضراست همانطور هم کسی اگر اطلاع نداشته باشد و داروسازی بکند مضراست (مکی - قلب در دارو قتل همدهی است) خوب صحیح این هم قتل سهوی است شما بایستی اجازه بدهید که قتل سهوی انجام بگیرد این است که بنده بهمین اکتفا می کنم و فقط خدمت آقایان تذکر میدهم که يك پیشنهادی آقای دکتر کاسمی داده اند و ما ناچار موافقت کردیم و این موضوع تأمین شده است که این آقایان بیکار نشوند (جمال امامی - آقای دکتر طبیب يك کلاس برایشان تاسیس کنید) این موضوع تأمین شده است از آقایان خواهش میکنم که با آن پیشنهاد موافقت بفرمایند تا زود تر این لایحه بگذرد .

مکی - سوه تقاضم هم شده است برای آقای دکتر طبیب بنده عرض کردم اول شکمشان را سیر کنید بعد اینها را بیکار کنید .

وزیر بهداشتی - اجازه میفرمایید .

رئیس - بفرمایید .

وزیر بهداشتی - عرض کنم اگر بنا بشود در ۱۵ ماده پیشنهادی صحبت زیادی بشود گمان میکنم ۲۰ جلسه طول بکشد تا این قانون بگذرد و

با این ترتیب با کار زیادی که در پیش داریم خواستم عرض کنم که آقایان حتی الامکان باختصار بگویند و کرمک بفرمایند که این لایحه ای که با صرف وقت و وقت بسیار بوسیله وزارت بهداشتی تهیه شده و آقایان نمایندگان محترم هم در کمیسیون دقت فرموده اند زود تر بگذرد اما آقای مکی تذکراتی فرمودند راجع به سل راجع ببهداشت و فقر عمومی که کاملاً صحیح بود و فرمایشات ایشان اصولی بود ولی البته در این لایحه بهداشت شهری نمیشد که اینها را بکنیم هر کجا که فقر و فاقه و بیچارگی باشد سل هم هست این بسته بوضع اقتصادی هر کشوری است اگر وضع اقتصادی کشور بهتر شد و مردم از فقر و فاقه خلاص شدند البته بیداری سل هم کم میشود در بیداری سل همانطور که در مجلس سنا عرض کردم دو موضوع است یکی همانطور که آقای دکتر طبیب فرمودند موضوع جلوگیری است که ما اقدام میکنیم و منظور آقای مکی تأمین خواهد شد و تمام مردم کشور ایران واکسن ت ت ژ واکسینه خواهند شد و یکی از نقطه نظر معالجه که نظر ایشان صحیح است بایستی آسایشگاه تهیه بشود مخصوصاً در گیلان و خراسان و در جائی که بیشتر از همه هست گیلان است و خراسان است (دکتر راجی - خوزستان) صحیح است و در خوزستان و البته در تمام این جاها باید آسایشگاه وجود داشته باشد و با حسن ظنی که آقایان نسبت باینجا بپرداز میفرمایند و مخصوصاً در کبیسون بودجه این را حس کردم که آقایان سعی دارند آنچه مقدور است بوزارت بهداشتی کمک بفرمایند یقین داریم که با پیشنهاد آقای دکتر مظلومی و یکمده از آقایان دیگر که تصویب فرمودند که اعتبار زیادتری داده شود و آسایشگاههایی ساخته بشود و در ولایات بتنگاهای دارویی تشکیل بشود و مردم از گرفتاری دارو و در مضیقه بودن از آن راحت بشوند اینها پیش بینی شده است بهرحال این مذاکرات آقای مکی اصولی بوده و هست ولی مربوط باین لایحه بیکمقداری نبود و خواستم تشکر کنم از جناب آقای اردلان که نسبت بشخص بنده اظهار التفات فرمودند که بنده وظیفه خود را راجع بکردستان انجام دادم و باز هم عرض میکنم که بکردستان کتر از سایر ولایات این مملکت توجه شده و بایستی توجه بیشتری بآنجا بشود بنده خود آنجا رفته ام و وضع آنجا را دیده ام و کاری که ما برای کردستان کرده ایم خیلی کوچک است و با اینکه ایشان از بنده تشکر کردند ولی بنده شرمسار هستم که بیش از این نتوانستم یعنی آنچه در قدرت ما بود کرده ایم اما اینکه آقای اردلان فرمودند يك مطلب اصولی بود که با اینکه طبیب نبودند فرمایش اصولی فرمودند که دارو بایستی کنترل بشود خواستم حضورشان عرض کنم که نظر ایشان تأمین است برای اینکه ما در يك لایحه مخصوص در مورد داروهای اختصاصی تقدیم مجلس شورای ملی کرده ایم و يك راه علمی پیشنهاد کرده ایم برای ایجاد اداره کنترل دارویی و غذائی و بودجه آن را نیز پیش بینی کردیم اگر در این لایحه ملاحظه بفرمایند بایستی برای این است که آن يك لایحه يك لایحه فنی است با اسم دارو

های اختصاصی که آن لایحه نظر آقای اردلان را تأمین میکند اما راجع بآب فرمودند آنهم کلاماً صحیح است اگر آب صحیح نداشته باشیم تمام این لوازم بهداشتی بوج است و البته آنهم بانظر مجلس شورای ملی است لایحه اش تقدیم شده هر چه زودتر تصویب فرمایند و دولت البته آنرا اجرا خواهد کرد و راجع بقسمت آقایان داروسازان یرائیکسی عرض کنم اولاً خواهش میکنم که این لفت پرائیکسی را آقایان نفرمایند چون همچو لفتی در قاموس طب وجود ندارد دارو سازان پرائیکسی یعنی چه؟ این لفت من در آوردی است بقول آقای مکی یکمدهای میخواهند نشان بخورند (تفه الاسلامی) - برای نان خوردن آنها نیست برای مردم (است) خوب حالا برای اینکه یکی نان بخورد باید بیاید ببرد دوی هوسی بدهد و یا فک بند را بشکند و یا بچه شماره دوی هوسی بدهد و بچه را می دیجلس بقول آقای دکتر طباطبائی دو قطره دوا بکشد اینرا هم چون مطلبی است فنی بگذارید ما بین خودمان حل کنیم بنده با آقای دکتر کاسمی صحبت کردم ایشان پیشنهادی داده اند و نظر آقایان تأمین شده ما که نمیخواهیم نان کسی را ببریم ولی شما هم بچوقت حاضر نشوید و رضی نباشید یک کسی برای اینکه نان بخورد آدم بکشد (هدهای از نمایندگان - صحیح است) (بعضی از نمایندگان - پس اینها چه میکنند) اجازه بدهید آقایان بنده عرضم را بکنم اجازه بدهید مطالبی را که عرض میکنم راه حلش را هم عرض میکنم حضورتان این مطلبی که بنده عرض میکنم این است که برای اینکه کسی نان بخورد نباید اجازه داده بشود برود دزدی بکند بنده عرض میکنم کسی که داروسازی بلد نیست کسی که دندان پزشکی نمیداند اگر این کار را بکنند دزدی بدتر است منتهی میفرمائید راه حل پیدا کنیم چشم راه حل پیدا کرده ایم اصولاً طبق قانون جزا جعل و نصب عنوان یک مطلبی است که خلاف قانون است و اگر کسی این آقایان را تابعال نکرده دولتی که این کار را نکرده است خطا کرده است بنده از آن روزیکه آمده ام سر کار تمام این افراد را تحت تعقیب قرار داده ایم و اگر نمیکردم حق داشتید که بنده را استیضاح بکنید چرا؟ برای اینکه قانون جزائی میگوید نصب عنوان و یا جعل عنوان خودش جرم است اینها نصب عنوان است که قابل تعقیب است منتهی شما میفرمائید که اینها بیچاره اند برای اینها یک فکری بکنید چشم با این ترتیب بنده حاضر می ولی در اینکه اینها غاصب عنوان بوده و جعل عنوان کرده و بایستی به مجلس بروند و مجرم هم هستند هیچ شکلی در این نیست حالا میفرمائید راهش را درست کنید چشم راهش را درست کردیم و پیشنهاد میکنیم

رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده قرائت میشود
(شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم بحث در ماده یک کافی است و به پیشنهادات مربوطه اخیزای شود
رئیس پیشنهادی دیگری هم راجع به کفایت

مذاکرات رسیده است. آقای ارباب **مهدی ارباب** - البته بر همه آقایان محترم معلوم است که این لایحه تا چه حد بستگی به سلامت مردم دارد و مدتی هم هست که اینجا معطل مانده و باید هر چه زودتر تصویب شود دوست آقای وزیر بهداشتی را در اصلاحات بهداشتی باز کند اما چون نکته بطور اختصار عرض میکنم یکی موضوع سل که این جا صحبت شد تمام صحبت از معالجه مرض سل است از تولید و نفوذ مرض سل و جلوگیری از ابتلا بان کسی صحبت نمیکند که در اینهم تا حدی مامسول هستیم بایستی دولتها و مجلسها باهم تشریک مساعی بکنند و وضع کشور را منظم نگاه دارند کار تولید بکنند مردم را از این فقر و فاقه و بیچارگی بیرون بیاورند تا مردم رمقی داشته باشند و بر مرض سل مبتلا نشوند مرض سل از امر اضیی است که مولد از فقر و پریشانی از اندوه و بیچارگی است اگر این وضعیت که پیش می رود در آتیه باید تمام اماکن دولتی را آسایشگاه برای معالجه مسلولین قرار داد و در خانه خواستم بنوبه خود از اهتمام جناب آقای وزیر بهداشتی بنده هم تشکر بکنم که به اصلاحات عمومی که ایشان دست زده اند و حوزه انتخابیه بنده را هم مورد توجه قرار داده اند بنوبه خود از ایشان سیاستگزارم

رئیس - آقای نورالدین امامی
نورالدین امامی - تصور میکنم کسی مخالف وضع قوانین برای بهداشت مردم نباشد ولی یک موضوعی را میخوانم عرض آقایان محترم برسانم و خواهش میکنم که آقای وزیر بهداشتی هم توجه فرمایند که شما نه طبیب نه داروساز و نه دندان ساز باندازه کافی در این مملکت ندارید این همه که آقای دکتر طباطبائی محترم کمیسیون الان فرمودند که اسم پرائیکس را هم نبرید حرام است و دهان انسان نجس میشود اینها هر یک ۱۰ سال یا ۱۵ سال بحق یا ناحق یک عملی را کرده اند و یک چیزی را یاد گرفته اند در ولایات در شهرستانها که شایباً اندازه کافی طبیب ندارید در مساجد و مسوزها استغیابی بنده

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر کاسمی
شرح زیر قرائت شد
پیشنهاد میشود تبصره زیر بر ماده اول قانون بهداشت اضافه شود:
کسانی که در حین تصویب این قانون بعنوان نسخه پیچی و یا ساختن دندان مصنوعی اجازه وسابقه ده سال تمام کار در رشته مربوط دارند با دارا بودن گواهینامه دوره اول متوسطه و یا امتحان ورودی معادل آن میتوانند در آموزشگاههای بهداشتی و دانشکدههای پزشکی ولایات در کلاس مخصوص که حداکثر تا یکماه پس از تصویب قانون تأسیس میشود و برنامه و دوره آن طبق آیین نامه که از طرف وزارتین فرهنگ و بهداشتی تنظیم خواهد شد و بتصویب کمیسیون های فرهنگ و بهداشتی مجلس خواهد رسید نام نویسی نمایند و پس از طی دوره مربوط و توفیق در امتحان گواهینامه کمک داروساز و کمک دندان ساز دریافت دارند دارند گواهی مزبور می توانند در تقاطع وزارت بهداشتی تعیین خواهد کرد بکار حرفة خود بپردازند دکتر نصرالله کاسمی

رئیس - آقای دکتر کاسمی بفرمائید
دکتر کاسمی - استدعا میکنم آقایان نمایندگان محترم باین پیشنهادی که بنده دارم توجه فرمایند چون این در قانون بهداشتی که مطرح مذاکره است نکته ای که مبتلا به همه آقایان نمایندگان است همین موضوع داروسازان و دندان سازان است برای این قسمت البته همه آقایان ذینفع هستند برای حوزه انتخابیه خود شان یک اشکالاتی در بین هست که اگر این قانون باین طریق تصویب بشود در ضمن عمل باشکال بر میخورد (صحیح است) بنابراین بنده بانظر جناب آقای وزیر بهداشتی که در عین حال ریاست دانشکده پزشکی را هم بر عهده

خواهند یک کاری بکنند ولی شما هر وقتی که کادر دانشکده خود را به تمداری رسانید به که رفع احتیاجات مردم بشود آنوقت دولت حق دارد که در تمام خانه های اینها را ببندد الان در ماکو در شاهپور دریلرشت در سیه چشمه شما کجا طبیب و دارو ساز دارید حالا آمدید و این کار را کردید بکنده چند هزار نفری گرسنه را از کار بیکار میکنید (دکتر طباطبائی - آقا عطار بهتر است از این داروسازها بروند - آخرین از عطار بخزند) مردم چکار بکنند آن دندان ساز بی سواد رفع احتیاج مردم را میکنند آن داروساز بی دیلم که می رود در بلوک زهرای آقای فقیه زاده و رفع حوائج مردم را میکند حساب آنرا باید بکنیم

رئیس - باید رأی گرفته شود به پیشنهاد کفایت مذاکرات

نورالدین امامی - آقای رئیس اگر همه کافی نیست بنده پس میگویم

رئیس - پس هم بپذیرید باید رأی گرفته شود بکفایت مذاکرات

رئیس - رأی گرفته میشود پیشنهاد کفایت مذاکرات در ماده اول آقایانی که موافقت قیام فرمایند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد پیشنهادات قرائت میشود

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر کاسمی
شرح زیر قرائت شد
پیشنهاد میشود تبصره زیر بر ماده اول قانون بهداشت

افزافه شود:
کسانی که در حین تصویب این قانون بعنوان نسخه پیچی و یا ساختن دندان مصنوعی اجازه وسابقه ده سال تمام کار در رشته مربوط دارند با دارا بودن گواهینامه دوره اول متوسطه و یا امتحان ورودی معادل آن میتوانند در آموزشگاههای بهداشتی و دانشکدههای پزشکی ولایات در کلاس مخصوص که حداکثر تا یکماه پس از تصویب قانون تأسیس میشود و برنامه و دوره آن طبق آیین نامه که از طرف وزارتین فرهنگ و بهداشتی تنظیم خواهد شد و بتصویب کمیسیون های فرهنگ و بهداشتی مجلس خواهد رسید نام نویسی نمایند و پس از طی دوره مربوط و توفیق در امتحان گواهینامه کمک داروساز و کمک دندان ساز دریافت دارند دارند گواهی مزبور می توانند در تقاطع وزارت بهداشتی تعیین خواهد کرد بکار حرفة خود بپردازند دکتر نصرالله کاسمی

رئیس - آقای دکتر کاسمی بفرمائید
دکتر کاسمی - استدعا میکنم آقایان نمایندگان محترم باین پیشنهادی که بنده دارم توجه فرمایند چون این در قانون بهداشتی که مطرح مذاکره است نکته ای که مبتلا به همه آقایان نمایندگان است همین موضوع داروسازان و دندان سازان است برای این قسمت البته همه آقایان ذینفع هستند برای حوزه انتخابیه خود شان یک اشکالاتی در بین هست که اگر این قانون باین طریق تصویب بشود در ضمن عمل باشکال بر میخورد (صحیح است) بنابراین بنده بانظر جناب آقای وزیر بهداشتی که در عین حال ریاست دانشکده پزشکی را هم بر عهده

دارند و بانظر آقای مخبر که خودشان از اطباء ذیصلاحه باین قانون هستند مذاکره کردم یک طرحی تهیه کردم بعنوان این پیشنهاد استدعا میکنم آقایان برایش بنده توجه فرمایند که این قضیه حل بشود و پیششاهدای دیگر که در این زمینه داده خواهند شد دیگر توجهی نشود الان مجلس شورای ملی در برابر دو امر قرار گرفته است یکی تشکیلات منظم و مرتب دانشگاه تهران و مخصوصاً دانشکده پزشکی و از یک طرف یک عده ای بعنوان داروساز یا دندان ساز پرائیکسی مدتها باین مملکت خدمت کرده اند (دکتر طباطبائی - اینطور نبوده است) و همین خدمت برای آنها حتی را مسلم و محرز کرده است دانشکده پزشکی و دارو سازی دارای یک تشکیلات منظمی است و هر سال یک عده دارو ساز دیپلمه و فاضل بملکت تحویل میدهد اینها باید مورد حمایت قرار بگیرند و مورد تشویق باشند برای این که آتیه اینها را باید مجلس شورای ملی تأمین بکند اینها که پس از شش سال و وارد شدن در دانشکده و گذراندن يك امتحان حساباً بسیار مشکل و پیدا کردن حق ورود بدانشکده زحمتی متحمل میشوند و بعد چهار سال تمام علماً و عملاً خودشان را آماده خدمت بحامه مینمایند باید زحمت آنها مورد توجه مجلس شورای ملی قرار بگیرد (صحیح است) (یکی از نمایندگان - بشرطی که بشهرستانها بروند برای رفتن شهرستانها قانون دارد - موظفند بروند شهرستانها نمیتوانند نروند) (بعضی از نمایندگان - نمیروند نمیروند) (نورالدین امامی - اگر بروند روی چشم ما جا دارند) بنابراین آئینده اینها باید تأمین باشد بزرگترین تشویقی که از يك عده فاضل و زحمتکش مجلس شورای ملی باید بعمل بیاید و در این است که کسانی که صلاحیت پرداختن بحرفة اینها را ندارند آنها را ممنوع بکنند این بزرگترین تشویقیست که شما میتوانید از یک عده افراد زحمتکش این مملکت که برادران من و فرزندان خودتان هستند بعمل بیاورید اگر قرار بشود پرداختن بیبه پزشکی یا داروسازی یا دندان پزشکی بی بند و بار باشد و هیچ حساب و کتابی نداشته باشند اصلاً باعث این خواهند شد که هیچکس دنبال این رشته در دانشگاه نرود بلکه یک تروتی تهیه بکنند يك مقدماتی هم داشته باشند بیاید دارو خانه باز بکنند در صورتی که این عده ای که در اینجا درس میخوانند صلاحیت علمی پیدا میکنند یا موضوعی که جان مردم در بین است بازی نمیکند موضوع دارو ساز همیشه حتی بعضی اوقات از پزشک هم مهمتر است برای اینکه پزشک ممکن است در نسخه خودش يك فرمولی را غلط بنویسد یا مقدار دارو را از حد متعارف خودش زیادتر قید بکند ولی داروساز وقتی تحصیل کرده بود باید بداند که تندرست باشد که این ماده ای را که شما نوشته اید بیش از خدمت و متعارف است و آنوقت هر چه پزشک اجازه داد عمل بکند از طرف دیگر در ایران این امر يك عده داروساز هستند که اینها ده سال یا نوزده سال خدمت کرده اند که بنده خودم ناظر خدمت نامها بودم یعنی دارو خانه داشته اند علاوه دانشکده

داروسازی ما هنوز از لحاظ بودجه از لحاظ سازمان هنوز بآن اندازه نیست که بتواند عده داروسازی را که در هر سال کشور بآن احتیاج دارد تحویل بدهد بنابراین برای اینکه حق هر دو محفوظ باشد هم حق دانشجویان دانشکده داروسازی و هم حق این عده ای که دارو خانه دارند و یا بدندان سازی مصنوعی میپردازند بنده این پیشنهاد را کردم علاوه خاطر آقایان محترم را متوجه میدارم باینکه سابقاً مجلس شورای ملی در برابر يك امر نظیر این امر واقع شد و آن موضوع طباطبائی مجاز بود پس از اینکه دانشکده پزشکی تشکیلات خودش را کامل کرد يك عده ای بعنوان پزشک مجاز بنده خوب یادم میآید آمدند این جا متحصن شدند و بالاخره مجلس شورای ملی برای اینکه یکبار برای همیشه باین موضوع فیصله بدهد آمد يك قانونی گذراند که کسانی که بعنوان پزشک مجاز هستند باین مدار کشان را بدهند يك امتحانی از آنها بعمل بیاید آنها ای که واجد شرایط بودند و در امتحان توفیق حاصل کردند بآنها اجازه پزشک مجازی داده شود (وزیر بهداشتی - آن ۲۰ سال قبل بود) این يك بار بود برای همیشه تمام شد (دکتر راجی - به دارالان هم هست) این پیشنهادی را که بنده تنظیم کرده ام که حالا برای آقایان نمایندگان محترم میخوانم (جمال امامی - پیشنهاد شما ضد و نقیض است) اگر ضد و نقیض بود از آقا خواهش میکنم موارد ضد و نقیض را بفرمائید
کسانی که در حین تصویب این قانون بعنوان نسخه پیچی و یا ساختن دندان مصنوعی اجازه وسابقه ده سال تمام کار در رشته مربوط دارند با دارا بودن گواهینامه دوره اول متوسطه و یا امتحان ورودی معادل آن « این قید را برای چه کرده ایم؟ برای اینکه اگر آن کلاس اختصاصی را بخواهند به بیایند حداقل لازم است برای يك نسخه پیچی یا یک دندان ساز که يك اصطلاحات یا یک چیز هائی را بدانند و اغلب آنان که این طایفه هیچ توجه و عنايتی بولایات ندارند مردم ولایات از همه چیز محرومند (صحیح است) این يك حقیقتی است که اعتراف میکنم و الله مردم ولایات داروساز که نیست دندان ساز که ندارند اصلاً وقتی که مریض میشوند خودشان را باید تسلیم قضا و قدر بکنند هیچ نوع وسیله ای ندارد ندسته ام بیاید اینها را مورد تمسک کند فرض کنید بروند و نمیروند در همین شهر تویسرکان کدام داروساز دیپلمه هست یا اینکه شهر تویسرکان شهر بسیار خوبی است و همه جور وسائل تمدن امروزی آنجا هست هر چه باین آقایان بگویند که آقایان شما را مملکت درست کرده دانشگاه درست کرده دانشکده درست کرده استاد درست کرده که برای جامعه مفید باشد نه برای شهر تهران از تهران بیرون نمیروند البته تویسرکان سینما ندارد کافه فرد هم ندارد صاف باید بگویم این می بیند شب که شد باید برود خانه اش این است که از تهران بیاید یا بشود بیرون نیکندارد همچو صاف و صریح عرض میکنم اگر این قانون را باین کیفیت

شد و بتصویب کمیسیونهای فرهنگ و بهداشتی مجلس خواهد رسید نام نویسی نمایند پس از طی دوره مربوط و توفیق در امتحان گواهینامه رسمی کمک داروساز و کمک دندان ساز دریافت دارند دارند گواهی مزبور میتوانند در تقاطع وزارت بهداشتی تعیین خواهند کرد بکار حرفة خود بپردازند بنده این پیشنهاد را کردم علاوه خاطر آقایان محترم را متوجه میدارم باینکه سابقاً مجلس شورای ملی در برابر يك امر نظیر این امر واقع شد و آن موضوع طباطبائی مجاز بود پس از اینکه دانشکده پزشکی تشکیلات خودش را کامل کرد يك عده ای بعنوان پزشک مجاز بنده خوب یادم میآید آمدند این جا متحصن شدند و بالاخره مجلس شورای ملی برای اینکه یکبار برای همیشه باین موضوع فیصله بدهد آمد يك قانونی گذراند که کسانی که بعنوان پزشک مجاز هستند باین مدار کشان را بدهند يك امتحانی از آنها بعمل بیاید آنها ای که واجد شرایط بودند و در امتحان توفیق حاصل کردند بآنها اجازه پزشک مجازی داده شود (وزیر بهداشتی - آن ۲۰ سال قبل بود) این يك بار بود برای همیشه تمام شد (دکتر راجی - به دارالان هم هست) این پیشنهادی را که بنده تنظیم کرده ام که حالا برای آقایان نمایندگان محترم میخوانم (جمال امامی - پیشنهاد شما ضد و نقیض است) اگر ضد و نقیض بود از آقا خواهش میکنم موارد ضد و نقیض را بفرمائید
کسانی که در حین تصویب این قانون بعنوان نسخه پیچی و یا ساختن دندان مصنوعی اجازه وسابقه ده سال تمام کار در رشته مربوط دارند با دارا بودن گواهینامه دوره اول متوسطه و یا امتحان ورودی معادل آن « این قید را برای چه کرده ایم؟ برای اینکه اگر آن کلاس اختصاصی را بخواهند به بیایند حداقل لازم است برای يك نسخه پیچی یا یک دندان ساز که يك اصطلاحات یا یک چیز هائی را بدانند و اغلب آنان که این طایفه هیچ توجه و عنايتی بولایات ندارند مردم ولایات از همه چیز محرومند (صحیح است) این يك حقیقتی است که اعتراف میکنم و الله مردم ولایات داروساز که نیست دندان ساز که ندارند اصلاً وقتی که مریض میشوند خودشان را باید تسلیم قضا و قدر بکنند هیچ نوع وسیله ای ندارد ندسته ام بیاید اینها را مورد تمسک کند فرض کنید بروند و نمیروند در همین شهر تویسرکان کدام داروساز دیپلمه هست یا اینکه شهر تویسرکان شهر بسیار خوبی است و همه جور وسائل تمدن امروزی آنجا هست هر چه باین آقایان بگویند که آقایان شما را مملکت درست کرده دانشگاه درست کرده دانشکده درست کرده استاد درست کرده که برای جامعه مفید باشد نه برای شهر تهران از تهران بیرون نمیروند البته تویسرکان سینما ندارد کافه فرد هم ندارد صاف باید بگویم این می بیند شب که شد باید برود خانه اش این است که از تهران بیاید یا بشود بیرون نیکندارد همچو صاف و صریح عرض میکنم اگر این قانون را باین کیفیت

گذرانید بدون مبالغه چهل تا پنجاه تا فقیه و شهرهای درجه دوم و سوم داروخانه‌هایش بسته میشود شما کجا میتوانید داروساز بفرستید که برود آنجا؟ یک خورده دقت بفرمائید من وظیفه‌ام این است که حقایق را صاف و صریح عرض کنم (صحیح است) نباید تحت تأثیر واقع بشویم که اگر فلان حرف را بزینم شاید مقام علمی رنجور بشود مقام علمی وقتی باید مورد احترام باشد که مردم بندر عباس و لاروتویسرگان هم از آنها بهره‌مند بشوند بنظر بنده تا وقتی که شما بعد کافی داروساز و دندان‌ساز دیپلمه ندارید این اقدام مفید نیست و بضرر ولایات است بنده این جاسف و پوست کنده عرض میکنم آقایان همه تان و کیل ولایات هستین چرا از حق ولایات دفاع نمیکند (قاسم فولادوند - اجازه نمیدهند صحبت کنیم) با کمال لطفی که آقای وزیر بهداشتی فرمودند الان ۶ ماه است که وسائل درست کرده‌ایم مریضخانه درست کرده‌ایم کسی نمیرود آنجا همین الیگودرزی که چهار صد آبادی دارد سالی مقداری غله میدهد غیر از این است جناب آقای فولادوند؟ جناب آقای سلطان‌الماه؟ کسی حاضر نیست برود آنجا بنده پیشنهادی داده‌ام اعتقاد بنده این است که یک کلاسی باید در دانشگاه تأسیس کنید و این اشخاص را بتدریج نه یکدفعه برای اینکه شما یکدفعه این کار را بکنید و در ولایات تمام داروساز هائی که دیپلمه نیستند ممنوع بشوند تمام داروخانه‌ها بسته میشود فردا آن کسی که دوائی نسخه‌اش را میخواهد از داروخانه بگیرد چه کار بکند؟ ما که حاکم بر اوضاع هستیم باید قضاوت صحیح بکنیم نه اینکه از نظر تئوری مطالبی را بگوئیم اصول علمی بسیار خوب محفوظ ولی آن کسی هم که فعلا در ولایات دارد این کار را میکند باز همینقدر هست کفر رفع احتیاج مردم را میکند. دستگاه خودتان را مجهز کنید آن وقت ما حاضریم این پیشنهاد را قبول بکنیم تا دستگاهتان مجهز نباشد و بعد کافی دارو ساز و دندان‌ساز برای ولایات نداشته باشید بنظر بنده این نظریه صحیح نیست و اسباب زحمت مردم ولایات فراهم میشود.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید

وزیر بهداشتی - عرض کنم آقایان نمایندگان محترم تحت تأثیر احساسات ولایات هستین و حق هم دارید برای این که در ولایات هیچی نیست ولی آقایان این را مخلوط بفرمائید برای این که در ولایات که دندان پزشک نیست عرض کردم اگر یک نفر که صلاحیت این کار را ندارد برود آنجا مشغول بشود این غلط است ما تصدیق میکنیم که دست نیست بسیار خوب از آلمان هم چند نفر طبیب آورده‌اند توی این مملکت امروزه در قرن بیستم نباید گفته بشود چون دندان پزشک در بروجرد یا فلان جا یا جاسک نیست خواهش میکنم اجازه بفرمائید نجار خبابان

موافقت؟

وزیر بهداشتی - بلی بلی بنده موافقم

جمال امامی - اصلاح لازم دارد

رئیس - وقتی تصویب شد جزء ماده میشود

آنوقت هر پیشنهاد اصلاحی دارید میتوانید بدهید آقای دکتر طریبا بفرمائید.

دکتر طریبا - بنده در کمیسیون با این پیشنهادی

که آقای دکتر کاسمی دادند یا پیشنهاد مشابهش موافق نبودم ولی بعداً چون مذاکراتی شد و نظر مجلس روشن

شد که میخواهند باین عده هم کمک بکنند بنده هم با این پیشنهاد موافقت کردم که این پیشنهاد آقای دکتر

کاسمی تصویب بشود فقط خواستم توضیحی عرض کنم راجع بفرمایشات آقای ملک مدنی بعقیده بنده

ایشان راجع باصل قضیه اشتباه فرمودند اند بنده عقیده مندم که وجود این آقایان با این وضع مضر تر

است از عدم وجودشان با تصویب این لایحه ولایات محروم نخواهد شد بلکه با گذراندن این لایحه ما یک

کمک بهداشتی هم بر مردم ولایات کرده‌ایم (بعضی از نمایندگان - رأی، رأی)

جمال امامی - آقای بنده پیشنهادی کرده‌ام

وزیر بهداشتی - آقای رئیس رأی

بگیرید

رئیس - چند فقره پیشنهاد اصلاحی رسیده‌اند

باید باین پیشنهاد رأی گرفت اگر قبول شد

و جزء ماده شد آنوقت پیشنهادات اصلاحی را مطرح میکنیم عده گمان نمیکند که کافی بشود

برای رأی.

مهدی ارباب - این وضعیت قابل دوام و

تعمیل نیست چند نفر از آقایان نمایندگان گناه ۸۲ نفر چیست؟

دکتر بقائی - ۸۲ نفر که در مجلس هستند

موافق دولت نیستند بیست نفر مخالفین هستند که

نشسته‌اند رأیی که با جبار داده شود نتیجه‌اش همین است اینها را که مجبور شده‌اند رأی بدهند خجالت

میکشند بیست و دو نفر از مخالفین دولت الان توی مجلس هستند و سی نفر هم از موافقین خجالت

میکشند بیست و دو نفر توی مجلس

۵ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد -

ختم جلسه

رئیس چون بعد از ظهر هم يك دعوتی هست جلسه را ختم میکنیم (حاذقی - آقای رئیس اینها را

که نیامدند توی جلسه جریمه میشوند؟) بله جلسه روز پنجشنبه دستور دنباله همین لایحه

(بله بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

که هفت هشت سال هم این کار را کرده (نورالدین امامی - جناب آقای دکتر صحبت نجار نیست آقای)

اجازه بفرمائید بنده عرضم را بکنم اگر اجازه بفرمائید

مرخص شوم آقای نورالدین امامی هر وقت بوزارت

بهداری تشریف می‌آورند ما نيم ساعت فرمایشات ایشان

را گوش میکنیم و اطاعت میکنیم ولی وقتی بنده

پشت تریبون می‌آیم ایشان نمیکند از حرف بزینم بسیار

خوب خاطر آقا باشد تا بعد خدمتشان برسیم (خنده

نمایندگان) عرض میکنم بنده تقاضا میکنم بگذارید

بنده حرف بزینم بعد فرمایش خودتان را بکنید بنده

عرض میکنم اثبات شیی نفی ماعدا نمیکند وقتی شما

در فلانجا طبیب ندارید این درست نیست که شایک

کسی که بدون جهت بدون دلیل عصب عنوان کرده

است جمل کرده است يك عنوانی را برای خودش

اختیار کرده او را بجان مردم ولایات بیندازد مگر

مردم ولایات جانشان کمتر از اشخاصی است که در شهر

تهران هستند مردم ولایات بروند پیش اشخاصی که تحصیل

کرده نیستند دندانشان را بکشند شما در تهران پیش

دندان پزشک دندان بکشید آن وقت در ولایات چون

طبیب نیست اجازه بفرمائید کسی که علم لدنی دارد

و پیش خودش داروسازی و دندان پزشکی را یاد گرفته

و ذات‌الریه را میگوید ساتوریه این برود آنجا با جان

مردم بازی بکند يك نفر آمده بود ذات‌الریه را می

گفت ساتوریه گفتم مرحمت شما زیاد علم جدیدی

است این صحیح نیست که ما در قرن بیستم در مجلس

شورای ملی بیائیم بگوئیم اشخاص بی صلاحیت فقط

برای این که احتیاج دارید بدارو ساز و دندان‌ساز

بروند در ولایات بیفتند بجان مردم آقای نورالدین

امامی فرمودند خیر تو ترس دندان ترا نمی کشد

بنده راجع ب خودم نمی گویم راجع بر مردم ولایات

است مگر کسی که در ولایات زندگی می کند

باید آدم بیسواد برود دندانش را بکشد؟ کسی

که داروسازی بلد نیست دو ابدهد باینها، این چه صحبتی

است؟ نبودن داروساز و طبیب و دندان پزشک در

ولایات صحیح این را ما قبول داریم این يك فقری است

که مثل سایر فقرهای مملکت است بهمین دلیل هم ما

اینهمه طبیب از خارج آوردیم ولی این دلیل نمیشود که

ما اشخاصی را که تحصیل نکرده‌اند بیندازیم بجان مردم.

گذشته از اینها آقای دکتر کاسمی آمدند اینجا

يك پیشنهاد بسیار مفیدی کردند گفتند چی؟ گفتند

این آقایان میگویند شما میگوئید ما تحصیل نکرده‌ایم

علم نداریم کلاس باز کنید ما برویم آنجا درس

بخوانیم حرف خود اینها هم همین است خود اینها

درد مردم با بنده همین حرف را میزدند بنده هم باین

پیشنهاد آقای دکتر کاسمی که راه حل قضیه است

موافقم دیگر چرا اذیت میکنید؟ تصویب کنید

تمام شود

رئیس - آقای وزیر بهداشتی باین پیشنهاد